

Realizacja zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2016 roku

Wiodącym celem Programu – zgodnie z rekomendacją Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych było zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, narkotykowych, zapobieganie zjawisku przemocy domowej, poprzez szeroką pojętą profilaktykę, w tym profilaktykę szkolną oraz edukację społeczną.

Zadanie to pochłonęło znaczną większość środków finansowych, obejmowało między innymi finansowanie bądź współfinansowanie specjalistycznych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, organizacje wypoczynku zimowego i letniego z elementami profilaktyki.

Celem realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2016 było podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Osielsko na temat zagrożeń wynikających z używania napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych oraz ograniczanie ich używania, poprzez prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych.

Adresowany był do wszystkich mieszkańców Gminy Osielsko.

Dzięki organizacji warsztatów dla rodziców, a także dzięki dostępności do porad udzielanych przez psychologów zatrudnionych w **Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym** można było włączyć rodziców w działania profilaktyczne. **Zadaniem Punktu jest zdiagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (zarówno dorosłych jak i dzieci).**

Zgodnie z zapisem art. 4a ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w roku 2016 realizowane były w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalonego przez Radę Gminy w dniu 22 grudnia 2015 r. uchwałą Nr XII/123/2015.

Zgodnie z zapisem art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zadania z zakresu profilaktyki przeciwdziałania narkomanii w roku 2016 realizowane były w formie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego przez Radę Gminy w dniu 22 grudnia 2015 r. uchwałą Nr XII/124/2015.

Podmiotami inicjującymi realizację zadań z zakresu profilaktyki uzależnień (problemów alkoholowych, przemocy oraz przeciwdziałania narkomanii) jest: Koordynator ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji, Gminny Ośrodek Kultury.

Wydatki na realizację programów ujmowane były w planie finansowym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osielsku.

Plan wydatków na realizację programów w 2016 roku wynosił – 260 0000,00 zł

Wydatki wykonano w roku 2016 roku w kwocie 254 052,70 zł – 97,71 % realizacji planu z tego:

- przeciwdziałanie alkoholizmowi plan – 200 000,00 zł, wykonanie 197 086,36 zł – **98,54 %** planu
- przeciwdziałanie narkomanii plan – 60 000,00 zł, wykonanie 56 966,34 zł – **94,94 %** planu

I. Realizacja zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia się następująco:

Zadanie 1.1.1. Udzielanie porad przez psychologa dla osób dorosłych, wydatek 12420,00 zł

W 2016r. roku udzielono 110 porad psychologicznych mieszkańcom naszej gminy (z porad skorzystało 25 kobiet i 4 mężczyzn). Porady psychologiczne udzielane były przez psychologa klinicznego zatrudnionego w RPK.

Zadanie 1.1.2. Udzielanie porad prawnych dla rodzin, wydatek 6260,00 zł

W przeważającej części przedmiotem udzielonych porad prawnych były sprawy związane z alimentami, rozwodami, pozbawieniem władzy rodzicielskiej lub jej ograniczeniem oraz sprawami spadkowymi. Podczas porad prawnych udzielano także pomocy przy sporządzeniu pism do sądu z zakresu prawa rodzinnego. Udzielono 95 porad.

Zadanie 1.1.3. Prowadzenie grupy edukacyjno – terapeutycznej oraz organizowanie pierwszego kontaktu osoby uzależnionej z placówką terapeutyczną, wydatek 14066,40 zł

Punkt konsultacyjny udziela pomocy i wsparcia w różnych kategoriach problemów. W Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym pomoc znaleźć mogły osoby uzależnione (pijące i niepijące, poszukujące pomocy, informacji, terapii i wsparcia), współuzależnione, osoby doświadczające przemocy w rodzinie oraz rodziny będące w kryzysie. Warsztaty edukacyjno-terapeutyczne prowadzone są jeden raz w tygodniu.

W okresie od stycznia do grudnia 2016 z pomocy konsultacyjnej, terapii indywidualnej i grupowej skorzystało 128 osób.

Zadanie 1.1.4. Udzielanie porad i konsultacji w sprawach przemocy domowej dla ofiar i sprawców oraz osób zajmujących się interwencją i pomocą w sprawach przemocy domowej, wydatek 10800,00 zł

Pomocą psychologa ds. przemocy w 2016 r. objętych zostało 48 osób (w sumie udzielono 104 porady). Osoby zgłaszały się z następującymi problemami: konflikty małżeńskie, przemoc fizyczna i psychiczna, zaburzenia adaptacyjne, zespoły uzależnienia alkoholowego i współuzależnienia.

Zadanie 1.1.5 Prowadzenie grupy wsparcia dla osób współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domowa, wydatek 12659,76 zł

Prowadzenie grupy edukacyjno-terapeutycznej dla mieszkańców Gminy Osielsko, a przede wszystkim dla rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu i innych używek przez członka rodziny. Grupa wsparcia prowadzona była przez terapeutę zatrudnionego w RPK, w każdy poniedziałek w godzinach od 17.00 do 20.00.

Zadanie 1.1.6. Prowadzenie warsztatów „Szkoła dla Rodziców”, wydatek 4795,76 zł

Program „Szkoła dla Rodziców” jest programem profilaktyki uniwersalnej ukierunkowany na podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców. Zajęcia prowadzone były: w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym, w Zespole Szkół w Osielsku i w Szkole Podstawowej w Maksymilianowie.

Zajęcia były prowadzone metodami aktywnymi, według założeń psychologicznego treningu grupowego. W trakcie spotkań korzystano z materiałów instruktażowych. Metody pracy to: krótkie wykłady, prelekcje, dyskusje, burza mózgów, psychodramy, praca w podgrupach (pary, trójki itp.), praca indywidualna, autoanaliza doświadczeń.

Zadanie 1.1.7. Prowadzenie grup edukacyjnych oraz warsztatów umiejętności psychologicznych dla dorosłych, takich jak warsztaty terapeutyczne w cyklu „Od uzależnienia do rozwoju osobistego dla osób uzależnionych” wydatek 2339,69 zł

Dla uczestników grupy AA w dniach 2–4 września 2016r. zostały zorganizowane wyjazdowe warsztaty edukacyjno-profilaktyczne w celu zapobiegania nawrotom choroby alkoholowej pt.: „Wolność emocjonalna – recepta na spokój ducha”. W warsztatach uczestniczyło 15 osób uzależnionych od alkoholu, utrzymujących długotrwałą abstynencję.

Celem warsztatów była poprawa umiejętności wspomagających utrzymanie trzeźwości osób uzależnionych od alkoholu. Warsztaty przeprowadzono w formie wykładów, ćwiczeń i metod wizualizacyjnych.

Zadanie 1.1.8. Organizowanie warsztatów wyjazdowych „Letnia Szkoła dla rodziców” wydatek 2517,10 zł

W dniach 11–12 czerwiec 2016r. w Gminnej Bazie Wypoczynkowej w Bożenkowie zostały zorganizowane warsztaty dla rodziców (15 osób) zamieszkałych na terenie Gminy Osielsko pn. „Sztuka dobrej komunikacji w rodzinie i nie tylko”.

Zadanie 1.1.9. Prowadzenie grupy konsultacyjno–superwizyjnej dla terapeutów, pracowników socjalnych, pedagogów, pełnomocnika, policjantów, realizatorów programu, oraz innych osób zajmujących się pomocą rodzinom, wydatek 2520,00 zł

Superwizja pracy socjalnej to szczególny, wieloaspektowy ogląd pracy służący rozwiązaniu trudności merytorycznych i emocjonalnych związanych z wykonywaniem pracy. To dwustronny proces pomagający poszerzać świadomość, rozwijać umiejętności, osiągać lepsze wyniki, działać poprzez rzetelną ocenę, omówienie problemów, ukierunkowaną praktykę i sprzężenie zwrotne (feedback). W 2016r. zostało zorganizowanych 8 spotkań superwizyjnych, w każdym uczestniczyło minimum 8 osób zaangażowanych w pomoc drugiemu człowiekowi.

Zadanie 1.1.10 Realizacja programów profilaktycznych w szkołach podstawowych i gimnazjach np.: „Spójrz Inaczej”, „Noe”, „7 kroków”, oraz innych form o tematyce profilaktycznej takich jak np.: spektakle, konkursy, wydatek 10000,00 zł

Zajęcia profilaktyczne realizowane były w poszczególnych szkołach na terenie gminy Osielsko przez pedagoga–socjoterapeutę. Celem oddziaływań była stała minimalizacja zachowań ryzykownych podejmowanych przez młodzież. W roku 2016 skupiliśmy się przede wszystkim na wyrabianiu umiejętności społecznych i indywidualnych uczniów w zakresie profilaktyki uzależnień oraz nad doskonaleniem umiejętności reagowania na przemoc i inne trudne sytuacje w szkołach. Odbiorcami programu byli uczniowie szkół Gminy Osielsko, łącznie 800 dzieci i młodzieży. Działaniami zostali objęci także rodzice, nauczyciele i środowisko lokalne.

Praca z młodzieżą polegała na budowaniu społecznie akceptowanych systemów wartości, komunikacji, budowaniu prawidłowych relacji w grupach rówieśniczych, a także niwelowaniu napięć powstających między rówieśnikami związanych z okresem dojrzewania oraz nad prawidłowymi sposobami radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z cyberprzemocą i używaniem środków psychoaktywnych. Działania profilaktyczne miały również na celu propagowanie zdrowego trybu życia oraz zmniejszanie ryzyka uzależnienia poprzez opóźnienie lub przeciwdziałanie inicjacji, a także niedopuszczanie do poszerzania się kręgu ludzi młodych eksperymentujących z legalnymi i nielegalnymi używkami.

Zadanie 1.1.11 Prowadzenie w ramach świetlic środowiskowych i opiekuńczo–wychowawczych zajęć profilaktycznych, socjoterapeutycznych, kompensacyjno–korekcyjnych, oraz o charakterze integracyjnym dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych, dysfunkcyjnych, oraz zagrożonych patologią, wydatek 14790,00 zł

Świetlice stanowiły element systemu pomocy i odegrały bardzo ważną rolę w procesie pomagania dzieciom, zwłaszcza z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo. Zapewniały dzieciom pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych. Główny cel funkcjonowania świetlic to poprawienie sposobu funkcjonowania i radzenia sobie z problemami osobistymi i społecznymi. Praca socjoterapeutyczna prowadzona była systematycznie. W 2016r. prowadzone były świetlice w szkołach: w Maksymilianowie oraz w Osielsku (łącznie dla 40 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych).

Podczas prowadzonych zajęć uwzględniono działania mające na celu wspomaganie rozwoju, kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się, wzmocnienia zachowań asertywnych, wspieranie rozwoju zainteresowań i talentów, rozwijanie kreatywności i twórczego myślenia oraz propagowanie zdrowego stylu życia. Wychowawcy wszystkich świetlic współpracowali z rodzicami i opiekunami dzieci, pedagogami, wychowawcami klas oraz terapeutami.

Zadanie 1.1.12. Dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach profilaktycznych prowadzonych w ramach świetlic środowiskowych i opiekuńczo – wychowawczych, wydatek 410,29 zł

Koszt wyżywienia dzieci uczestniczących w zajęciach w świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w Szkole Podstawowej w Maksymilianowie.

Zadanie 1.1.15. Wspieranie organizacji i współfinansowanie obozów, biwaków i innych form wypoczynku organizowanych przez Kościół, organizacje pozarządowe, szkoły lub inne placówki połączone z realizacją programów profilaktycznych wydatek – 24043,99 zł

Instruktorzy świetlic z Niemcza, Bożenkowa i Maksymilianowa, Osielska, Wilcza i Jarużyna oraz Żołędowa, zorganizowali dla dzieci wypoczynek letni i zimowy połączony z realizacją programu profilaktycznego.

Celem półkolonii było między innymi:

- Promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia,
- Kształtowanie asertywnej postawy wobec używek,
- Popularyzacja historii, tradycji i przyrody regionu,
- Czynne poznawanie najbliższego otoczenia i otaczającego świata,
- Aktywne i bezpieczne spędzanie wolnego czasu.

Łącznie z tych form wypoczynku skorzystało 180 dzieci i młodzieży. Odbyły się spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin, podczas których dzielili się oni swoją wiedzą i przekazywali ciekawe spostrzeżenia z własnej pracy. Dzieci uczestniczyły w treningach asertywności wobec osób proponujących używki, brały udział w pokazach udzielania pierwszej pomocy. Ponadto podczas wakacji letnich dla dzieci (120 osób) zostały zorganizowane obozy w Gminnej Bazie Wypoczynkowej w Bożenkowie podczas których były prowadzone zajęcia profilaktyczne na podstawie programów: „Strażnicy Uśmiechu”, „Unplugged” oraz „Trening zastępowania agresji”.

Zadanie 1.1.16. Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz uczestników młodzieżowych grup terapeutycznych i zajęć profilaktycznych wydatek 20250,00 zł

W miesiącu sierpniu 2016r., grupa 25 dzieci i młodzieży, wyjechała na obóz socjoterapeutyczny, do miejscowości Pólko. W bogatym turystyczno-terapeutycznym programie obozu znalazło się między innymi:

- cykl zajęć socjoterapeutycznych dotyczących wpływu środków psychoaktywnych na rozwój i życie człowieka oraz zagrożeń jakie niosą eksperymenty w tej sferze;
- cykl zajęć survivalowych w tym np. rozpalanie ogniska bez zapalek, gotowanie herbaty na ognisku, wspinaczka skałkowa, bieg na orientację po lesie i inne;
- cykl zajęć rekreacyjnych, między innymi przejażdżka konna, rajd rowerowy, plażowanie i kąpiel;
- zajęcia sportowe: rozgrywki piłki siatkowej, badmintona, piłki nożnej, zbijaka i taniec grupowy;
- wycieczki do Gdańska, Szymbarka, Chojnic, Koronowa.

Zadanie 1.1.17. Współdziałanie w kampaniach promujących zdrowy styl życia, wydatek 1572,59 zł

Zadanie 1.1.20. Kierowanie na badania w przedmiocie uzależnienia na zasadach określonych w art. 24 i 25 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wydatek 1800,00 zł

Zadanie 1.2.1. Działalność gminnej Komisji RPA wynikająca z ustawy o wychowaniu w trzeźwości wydatek 17860,00zł

W roku 2016r. odbyło się 13 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Podczas posiedzenia Komisji omawiano między innymi sprawy:

- uzależnień oraz przeprowadzono rozmowy interwencyjno-motywuujące z osobami dotkniętymi problemem alkoholowym;
- wniosków skierowanych do Komisji o przymusowe leczenie odwykowe od alkoholu;
- zaopiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych (komisja wydała 23 postanowienia);
- ofert programowych, które dotyczyły profilaktyki alkoholowej dla dzieci i młodzieży;
- ofert szkoleniowych;
- ofert wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży;
- harmonogramu kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (w roku 2016 zostało przeprowadzonych 12 kontroli punktów sprzedaży alkoholu);

Zadanie 1.2.2. Doposażenie RPK w niezbędny sprzęt oraz materiały edukacyjne do prowadzenia zajęć i warsztatów, wydatek 4603,64 zł w tym: zakup komputera, artykułów papierniczych i biurowych do Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego.

Zadanie 1.2.3. Opłacanie rachunków za rozmowy telefoniczne prowadzone w RPK oraz usługę Internetu, wydatek 2066,70zł

Zadanie 1.2.5. Zakupienie literatury fachowej, filmów edukacyjnych, oraz prenumerata czasopism tematycznych dotyczących rozwiązywania problemów, aktualizacja strony internetowej o RPK w Osielsku, wydatek 209,55 zł

Zadanie 1.2.6. Bieżące remonty i naprawy w RPK oraz koszty bieżące utrzymania RPK takie jak np. energia cieplna, elektryczna koszt utrzymania w czystości RPK, wydatek 15614,39 zł

Zadanie 2.1.3. Udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych oraz zorganizowanie konferencji w odniesieniu do problemów, wydatek 5333,82 zł

Dzięki współpracy Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej w Osielsku i w Dobrczu w dniu 1 grudnia 2016r została zorganizowana konferencja pt.: „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w świetle współczesnych zagrożeń”. Zebrani goście mogli wysłuchać ciekawych wykładów na temat:

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami w zakresie działań profilaktycznych z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych kierowanych do dzieci i młodzieży;
2. Narkotyki i dopalacze. Rozpoznawanie zachowań;
3. Sytuacja psychologiczna dziecka doświadczającego przemocy;

Celem konferencji była wymiana doświadczeń specjalistów zajmujących się działaniami profilaktycznymi w środowisku szkolnym oraz lokalnym w aspekcie teoretycznym i praktycznym. Specjaliści rozmawiali na temat warunków skutecznej profilaktyki, współpracy oraz ewaluacji działań profilaktycznych. Konferencja zakończyła się deklaracją współdziałania między różnymi podmiotami.

W konferencji uczestniczyło 69 osób z gminy Osielsko.

Zadanie 2.2.1. Zorganizowanie dla nauczycieli warsztatów, szkolenia przygotowującego do prowadzenia zajęć profilaktycznych z uczniami wydatek 4718,70zł

W roku 2016r. zostały zorganizowane 2 szkolenia dla nauczycieli pracujących (20 osób) na terenie gminy Osielsko, przygotowujące do prowadzenia w szkole programów profilaktycznych pn.: „Domowi Detektywi – Jaś i Małgosia na tropie” oraz „Fantastyczne możliwości”. Programy mają być realizowane w szkołach na godzinach wychowawczych.

Celem realizacji programów jest opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci oraz ograniczanie problemów związanych z piciem alkoholu poprzez wzmacnianie rodzinnych, indywidualnych i rówieśniczych czynników chroniących.

Zadanie 2.2.2. Organizacja szkolenia dla członków Gminnej Komisji RPA, pełnomocnika, realizatorów programu oraz osób współpracujących w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, wydatek 5433,98 zł

W dniach 23 – 24 września 2016r. członkowie GKRPA w Osielsku wzięli udział w szkoleniu pn.: „Dialog motywujący – narzędzie pracy członków GKRPA”. Dialog Motywujący jest formą kontaktu klinicznego z rozmówcą skoncentrowaną na osobie i zmierzającą do wydobycia jej wewnętrznej motywacji do zmiany. Szczególne zastosowanie znajduje w obszarach odnoszących się do złożonych, długotrwałych i trudnych do zmiany problemów, jak samodestrukcyjne ryzykowne zachowania. Udział w szkoleniu podwyższył kompetencje członków GKRPA w Osielsku oraz przyczynił się do jeszcze lepszej i efektywniejszej pracy z klientami komisji.

W dniu 30 listopada 2016r. członkowie komisji wzięli udział w szkoleniu na temat „Zadania i kompetencje członków GKRPA” podczas którego uczestnicy mieli możliwość podniesienia swoich kompetencji w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych.

2. Realizacja zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomani przedstawia się następująco:

Zadanie 1.1.4. Udzielanie porad przez psychologa dla dzieci i młodzieży, wydatek 32000,00 zł

W każdy czwartek miesiąca udzielane były porady psychologiczne dla dzieci i młodzieży w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym (trzy godziny) oraz w wymiarze dwóch godzin tygodniowo w Szkole Podstawowej w Maksymilianowie i w Gimnazjum w Żołędowie.

Ponadto od miesiąca marca 2016r. konsultacje psychologiczne prowadzone były również w Szkole Podstawowej w Niemczu oraz w Zespole Szkół w Osielsku w wymiarze dwóch godzin tygodniowo.

Konsultacjami psychologicznymi objętych zostało 210 dzieci. Pomocą psychologiczną były objęte nie tylko dzieci ale często cały system rodzinny. Problemy zgłaszane przez klientów to: zaburzenia aktywności i uwagi; zachowania opozycyjne i agresywności u dzieci; dziecięce zaburzenia funkcjonowania społecznego; lęk społeczny w dzieciństwie; obserwacja w kierunku OCD, obserwacja w kierunku CHAD i inne.

Zadanie 1.2.1. Organizowanie spotkań, szkoleń, prelekcji dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią wydatek 600,00 zł

W zakresie przeciwdziałania narkomanii w szkołach z terenu gminy Osielsko w ramach szkolnych programów profilaktyki realizowano m.in:

- pogadanki, zajęcia z uczniami prowadzone przez wychowawców klasowych, pedagogów szkolnych,
- rozmowy i indywidualne konsultacje dla rodziców, spotkania ze specjalistami podczas wywiadówek szkolnych,
- zajęcia z rodzicami, w tym w oparciu o materiały kampanii „Narkotyki? To mnie nie kręci!”,
- zajęcia z uczniami o tematyce asertywnego odmawiania, przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym.

Koszt realizacji zadania obejmował zatrudnienie specjalisty do prowadzenia warsztatów z rodzicami.

Zadanie 1.4.3. Organizacja wycieczki letniej i zimowej dla dzieci, z rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz uczestników młodzieżowych grup terapeutycznych i zajęć profilaktycznych. Zatrudnienie podczas wycieczki dzieci, nauczycieli prowadzących program profilaktyczny oraz wychowawców kolonijnych, wydatek 23150,00 zł

W okresie wakacji zorganizowano obóz profilaktyczny dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Z wycieczki skorzystało 22 dzieci, które wycieczki w Jastrzębiej Górze (5 dzieci) oraz w Suchym (17 dzieci). Na obozie realizowany był program ogólnorozwojowy oparty o zajęcia kształtujące u dzieci szereg umiejętności jak i również prowadzono zajęcia z profilaktyki uzależnień, oparte o programy profilaktyczne. Zajęcia terapeutyczne były prowadzone w formie systematycznych spotkań w małych grupach, pracy w dużej grupie oraz terapii indywidualnej przez odpowiednio przygotowanych specjalistów. Oprócz programu terapeutycznego realizowany był blok zajęć motywacyjnych (do pracy w grupie w swoim środowisku i pomagania innym) oraz blok zajęć interpersonalnych.

Oczywiście uczestnicy obozu skorzystali z licznych atrakcji turystycznych, wspólnie bawili się na dyskotekę czy wzięli udział w innych zorganizowanych formach zajęć związanych z aktywnym wycieczką.

Dzieci uczestniczące w obozie otrzymały wiedzę i umiejętności, które są niezbędne w życiu codziennym.

Zadanie 2.1.2. Wspieranie działalności Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego, stowarzyszeń i instytucji oraz organizacji zajmujących się profilaktyką i przeciwdziałaniem narkomanii poprzez udzielanie pomocy organizacyjnej i materialnej, wydatek 851,05 zł

Podczas realizacji zadań wyjaśniono, na czym polega nałóg, jakie mechanizmy nim rządzą, przedstawiano konsekwencje zażywania narkotyków, przyczyny sięgania po narkotyki, przekazywano materiały i ulotki profilaktyczne. Uczestnicy nabywali umiejętności związane ze współpracą w grupie, asertywnym odmawianiem. Zadanie było realizowane w szkołach na terenie gminy Osielesko, przez zatrudnionych specjalistów.

Zadanie 2.2.1. Inicjowanie, organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych propagujących styl życia bez narkotyków (rajdy i wycieczki krajoznawcze, festyny , biwaki itp.) wydatek 365,29 zł